

ÄRAD

VARE GUD

I HÖJDEN

Detta har jag
gjort i slöjden.

Ur Arbetsboken januari-april 2018

Jag identifierar mig med Ann, inte med Ingmar. Jag trivs inte i Ingmars hus, arbetsrum, stol, lukt, utsikt, perspektiv. Med Ann är det annorlunda. Skorna och kläderna som är blöta på hallmattan. Jag har dem också, och idag fick T gå med blöta vantar till skolan i minusgrader för vi hade glömt lägga dem på tork. *Man grämer sig.*

Men det gör inte Ingmar. Han släpper inte ens in barn i huset som är kissnödiga och bara vill låna toaletten fastän att det är mars, iskallt och blåser storm ute. Barnen är från England och förstår inte hur en gubbe kan vara så rik och hyllad och så omänsklig samtidigt. Barn förstår inte sånt, men vi vuxna förvaltar det med stolthet. Det omänskliga hos Gubben. Hyllar det vidare. Trivs i den unkna lukten eftersom den är så exklusiv och exkluderande. Det är avgörande. Det är inte vem som helst som får vara i den här lukten. Särskilt inte kissnödiga barn. Det blir stiligare så. Så känner vi oss lite hyllade vi med, vi som får gästa den dyrbara isoleringen.

Det är januari.

På promenaden till centrum och mataffären, efter första turen ner till stranden för att filma, såg jag O och hans förskolegrupp. De var ute på promenad, de också. Jag vet inte om han såg mig. De var en bit bort. Jag kunde inte slita mig från synen av honom i sin egen värld.

Tänk att Ingmar valde bort det, barnens värld, att han inte ville vara med dem. Det är helt obegripligt, att det till och med står i hans testamente att barn inte är välkomna i hans hus. Det är så stört, så fel, så dumt.

Hur kan en man som så många beundrar ha så fel om vad som är värdefullt?

Du är Ingmar. Det lyser igenom målarfärgen på väggen i sovrummet. Barnen ville skydda pappa och måla över hans mest förvirrade klotter. Men den meningen gick inte att dölja. Den isolerades förvirrade meddelande till sig själv. Ett eko inifrån isoleringen, som nu blivit ett signum. *Du är Ingmar.* Det är så lätt att tycka synd om dig, duet som tilltalar sig själv genom att skriva på väggen, så desperat och så övermodigt på samma gång. Skriften på väggen skriven av honom själv, med sin egen hand varande sin egen gud. Skrivet av och till en som inte talar med någon annan, och därtill en prästson. Det blir sorgligt. Din egen dom över dig själv, så banal.

Jag låg på sängen och tittade på den väggen, och på planschen med clownerna på väggen intill. Vad var clownerna? Var det ett uttryck för din panik? En plats där inget krävdes? Eller var det en trend, det som nu är en kliché? Du och Fellini? Du hade ett Janusansikte på skrivbordet också. Eftersom du arbetade med ett uttryck som var fullt av symboler tänker jag att allt runt dig var laddat. Om inte, så har det blivit det nu. Efter en tur till Bukowskij och sedan tillbaka placerat exakt där det var för att bevaras. Eller åtminstone ge intryck av att det är exakt där det var.

Det är februari.

Jag stickar idag. Den gråa halsduken. Det ska vara 24 maskor och 90 varv. Det är 26 maskor, får se antal varv. Jag arbetar med begreppet "killbra", tillräckligt bra, som om jag vore kille. Det konceptuella är dogmatik, regler för exkludering och kontroll, ett skällsord i mitt arbete, något som måste ifrågasättas och dekonstrueras. Jag känner inte pedanteridämonen.

Jag äter en semla till frukost och en semla till lunch. Det är den hårda tiden på året då allt är blött och smutsigt och kallt och alla är trötta. Barnen vill inte gå upp på morgnarna.

Halsduken är klar förutom fransarna. Har börjat på broderiet. Lite ovan att brodera. Det var länge sedan. Funderar på inramning. Det ska vara björk, som på Hammars.

Detta är ett pedagogiskt arbete. Geniet är förälder. Det måste synas. Illustreras. Det här är en illustration. Du läste rätt.

Idag är en VOBB-dag (VAB+jobb). Nytt ord i en ny tid för den prekära konstbranschen.

Vartannat ord på datorn, vartannat ord i en dialog med det äldsta barnet i sovrummet intill.

Andra förutsättningar:

- * min dator är för svag för videoredigering så arbetsrytmen sätts av renderingstider
- * ateljéer är för dyra så min arbetsplats är hemma i vardagsrummet

Det är bra. Bra rytm och bra rum. Annars hade mitt tänkande inte varit i kontrast. Jag hade kunnat tro att det manliga geniets förutsättningar var de bäst lämpade. Jag hade kunnat inbilla mig att isoleringen och tystnaden var nödvändig och mitt arbete hade sett ut som en gubbes från 1960-talet. Jag hade kanske börjat uttala mig drygt om mina kollegor.

Blommor är töntigt, slitet, lågstatus. Så viktigt. Blommor. Inne och ute. (*Farmors målningar*). Jag virkar blommor och gör som vykort i filmen av bilder på blommor. Såna där med snirkliga visdomsord på.

Det handlar om val och förutsättningar. Vad en ser, väljer att se, kan se, utifrån vilket perspektiv.

Kanske var det så att Ingmar inte kunde vara förälder för att han livet ut fortsatte vara ett förödmjukat och sviket barn. Men vi kan ju inte ha det som en förebild för konstnärer. Och vi kan ju inte stänga ute barn som behöver komma in och låna toaletten.

Kira Carpelan